

EDUSKUNNAN VASTAUS 22/2005 vp

Hallituksen esitys laiksi sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista

Asia

Hallitus on vuoden 2004 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (HE 226/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 4/2005 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää sosiaalihuollon asiakkaan oikeutta laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun edellyttämällä, että sosiaalihuollon ammatillisella henkilöstöllä on tarvittava koulutus ja perehtyneisyys.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kelpoisuuksiin, joita vaaditaan sosiaalihuollon ammatilliselta henkilöstöltä, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Sosiaalihuollolla tarkoitetaan tässä laissa:

1) sosiaalihuoltolain (710/1982) 13 §:ssä mainittuja tehtäviä, joiden järjestämisestä huo-

lehtii sosiaalihuoltolain 6 §:n mukainen toimielin, muu kunnan tai kuntayhtymän toimielin taikka valtio;

2) tehtäviä, jotka kuuluvat yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996) tarkoitettuihin sosiaalipalveluihin.

Tätä lakia ei sovelleta sosiaalihuoltolain 20 §:ssä tarkoitettun kotipalvelun tukipalveluisa vaadittaviin kelpoisuuksiin.

Kelpoisuusvaatimukset

3 §

Sosiaalityöntekijä

Kelpoisuusvaatimuksena sosiaalityöntekijän tehtäviin on ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu pää-

aineopinnot tai pääainetta vastaavat yliopistolliset opinnot sosiaalityössä.

4 §

Sosiaaliasiamies

Kelpoisuusvaatimuksena sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 24 §:ssä tarkoitetun sosiaaliasiamiehen tehtäviin on tämän lain 3 §:n mukainen kelpoisuus tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus.

5 §

Lastenvalvoja

Kelpoisuusvaatimuksena isyyslaissa (700/1975) tarkoitetun lastenvalvojan tehtäviin on tämän lain 3 §:n mukainen kelpoisuus tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kelpoisuus tulee olla myös henkilöllä, jonka tehtäviin kuuluu vastata lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) 8 §:ssä tai lapsen eläduksesta annetun lain (704/1975) 8 §:ssä tarkoitettujen sopimusten valmistelusta.

6 §

Sosiaalihjaaja

Kelpoisuusvaatimuksena sosiaalihjaajan tehtäviin on tehtävään soveltuva sosiaalialalle suuntaava sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto.

7 §

Lastentarhanopettaja

Kelpoisuusvaatimuksena lastentarhanopettajan tehtäviin on vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy lastentarhanopettajan koulutus, taikka sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyvät

varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet opinnot sen laajuisina kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

8 §

Lähihoitaja

Kelpoisuusvaatimuksena lähihoitajan tehtäviin on tehtävään soveltuva sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava tutkinto.

9 §

Sosiaalihuollon erityistyöntekijä

Kelpoisuusvaatimuksena sosiaalihuollon erityistyöntekijän tehtäviin on tehtävän edellyttämä peruskoulutus ja sen lisäksi suoritettu soveltuva erikoistumiskoulutus tai jatkotutkinto.

Tarkempia säännöksiä erityistyöntekijän tehtävän edellyttämästä erikoistumiskoulutuksesta tai jatkotutkinnosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Sosiaalihuollon johtotehtävät

Kelpoisuusvaatimuksena kunnan tai kuntayhtymän sosiaalihuollon tai sosiaali- ja terveydenhuollon pääasiassa hallinnollisiin johtotehtäviin on 3 §:n mukainen kelpoisuus tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus sekä niiden lisäksi riittävä johtamistaito.

Kelpoisuusvaatimuksena sosiaalityön ammatillisiin johtotehtäviin on 3 §:n mukainen kelpoisuus sekä riittävä johtamistaito.

Kelpoisuusvaatimuksena lasten päivähoidon ammatillisiin johtotehtäviin on 7 §:n mukainen kelpoisuus sekä riittävä johtamistaito.

Kelpoisuusvaatimuksena muihin asiakastyön ohjausta sisältäviin sosiaalihuollon johtotehtäviin on tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, alan tuntemus sekä riittävä johtamistaito.

11 §

Muut sosiaalihuollon ammatilliset tehtävät

Kelpoisuusvaatimuksena sosiaalihuollon muihin ammatillisiin tehtäviin on tehtävään soveltuva ammattitutkinto tai muu soveltuva koulutus.

Erityiset säännökset

12 §

Tilapäinen poikkeaminen kelpoisuusvaatimuksista

Jos sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön tehtävään ei saada henkilöä, jolla on säädetty kelpoisuus, tehtävään voidaan ottaa enintään vuodeksi henkilö, jolla suoritettujen opintojen perusteella on riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua oikeutta poiketa sosiaalihuollon tehtävissä vaadittavista kelpoisuuksista ei sovelleta sosiaalityöntekijään, jolla on sosiaalihuoltolain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu oikeus päättää kiireellisissä tapauksissa tahdosta riippumattoman huollon antamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Jos muussa lainsäädännössä viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen asetukseen sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista (804/1992), on sen sijasta sovellettava tätä lakia.

14 §

Sosiaalityöntekijä

Tehtäviä, joihin tämän lain mukaan vaaditaan sosiaalityöntekijän kelpoisuus, voi hoitaa myös henkilö, joka tämän lain voimaan tullessa oli kelpoinen vastaavaan tehtävään sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin tai mainitun asetuksen siirtymäsäännösten nojalla.

Opiskelija, joka tämän lain voimaan tullessa on hyväksytty yliopistoon opiskelemaan sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisia opintoja, on opinnot suoritettuaan kelpoinen tässä laissa tarkoitettuihin sosiaalityöntekijän tehtäviin edellyttäen, että opinnot suoritetaan loppuun viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2008.

Tarkempia säännöksiä 1 momentin soveltamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Lastentarhanopettaja ja sosiaaliohjaaja

Tehtäviä, joihin tämän lain mukaan vaaditaan kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, voi hoitaa myös henkilö, joka on suorittanut varhaiskasvatukseen suuntautuneen kasvatustieteen kandidaatin tai maisterin tutkinnon tai opistoasteisen lastentarhanopettajan tutkinnon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä sekä muita tehtäviä, joihin tämän lain mukaan vaaditaan korkeakoulututkinto, voi hoitaa myös henkilö, joka on ennen tämän lain voimaantuloa suorittanut tehtävään soveltuvan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa edeltäneen ammattikorkeakoulututkinnon, opistoasteisen sosiaali- tai terveydenhuoltoalan ammatillisen tutkinnon taikka muun sellaisen tutkinnon, joka on tuottanut kelpoisuuden sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 4 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin mainitun asetuksen siirtymäsäännösten nojalla.

16 §

Lähihoitaja

Tehtäviä, joihin tämän lain mukaan vaaditaan sosiaali- ja terveydenhuollon perustutkinto, voi hoitaa myös henkilö, joka on ennen tämän lain voimaantuloa suorittanut tehtävään soveltuvan kouluasteisen sosiaali- tai terveydenhuoltoalan ammatillisen tutkinnon tai muun sellaisen tutkinnon, joka on tuottanut kelpoisuuden sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin mainitun asetuksen siirtymäsäännösten nojalla.

17 §

Muut siirtymäsäännökset

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, henkilö, joka hoitaa tai on hoitanut tämän lain 3—11 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä ennen tämän lain voimaantuloa syntyneessä virka- tai työsuhhteessa ja jolle on myönnetty erivapaus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista, voi jatkaa tehtävän hoitamista tai hoitaa muita vastaavia tehtäviä sen mukaan, kuin erivapauden myöntämistä koskevassa päätöksessä määrätään.

Muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö, joka hoitaa tämän lain 3—11 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä ennen tämän lain voimaantuloa syntyneessä virka- tai työsuhhteessa ja jonka ei voida katsoa täyttävän tässä laissa säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia, voi jatkaa tehtävien hoitamista sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään. Jos henkilö on otettu hoitamaan tehtävää sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 7 §:n nojalla, hän voi jatkaa tehtävän hoitamista enintään mainituissa säännöksessä tarkoitettua määräajan päättymiseen asti.

Mitä 2 momentissa säädetään, koskee myös henkilöä, joka hoitaa tämän lain 3—11 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä itsenäisenä ammatinharjoittajana tai sosiaalipalveluja tarjoavan yhteisön palveluksessa yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua luvan perusteella, joka on saatu ennen tämän lain voimaantuloa, taikka ilmoituksen perusteella, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

18 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 5 päivänä huhtikuuta 2005
